

(недовършена) „Легенда за св. Елизабета“, нѣколко кантати, по една отъ които за стогодишнината на Бетховенъ, Хердеръ и Гьоте. Освенъ дова: 60 пѣсни за единъ гласъ съ пиано, и нѣколко тетради мѣжки квартети. Отъ писателскитѣ му трудове заслужава да се поменатъ: „Лоенгринъ и Танхойзеръ на Рихардъ Вагнеръ“, „Фредерикъ Шопенъ“ (една отъ най-вдѣхновенитѣ и проникновени книги за великия полски майсторъ), „Циганитѣ въ Унгария и тѣхната музика“ (въ която отъждествява циганската съ народната унгарска музика — съ което си навлича умразата на една голѣма частъ отъ своитѣ сънародници), „Върху ноктурнитѣ на Филдъ“ и „Робертъ Францъ“. Освенъ голѣмъ артистъ, Л. е билъ и рѣдко благороденъ човѣкъ. Голѣмитѣ свои материални придобития той е давалъ, както за обществени цели (съ негови срѣдства е довършенъ паметника на Бетховенъ въ Бонъ), така и за лично благотворство: той е давалъ щедро и отъ сърдце — по християнски: когато едната рѣка е давала, другата не е знаела. Въ Ваймаръ съществува музей на името на Л. — „Listz Museum“, въ който се съхраняватъ рѣкописи, портрети, а също — музикалния салонъ и спалнята, запазени непромѣнени. На последъкъ е открита отъ д-ръ Окт. Бой и една неизвестна до сега Л-ва творба — „Ромънска рапсодия“ въ Листовия музей въ Ваймаръ, и изпълнена 1932 въ Букурещъ.

Литании, лат. *litaniae*, *letaniae* — се наричатъ въ католическата църква коленопреклонни призивни молитви къмъ Бога и светиитѣ — за помилване, които се пѣятъ или говорятъ промѣнливо отъ свещеника и народа — последниятъ, отговаряйки на първия — по опредѣлени (повтарящи се) формули, *Kyrie eleison*, или *Ora pro nobis*. Л-тѣ сж били въ употреба особно при молебствени процессии противъ народни напасти и бедствия: холера, чума, землетръсъ, въ време на война, и после въведени и при богослужението презъ известни църковни времена.

Лития, гр. *λειτουργία* — въ източно-православната църква е едно общо моление, състояще се отъ многократно пѣене на „Господи помилуй“. Л-та

се извършва въ притвора, и е съставна частъ отъ „Всенощното бдение“.

Литолфъ, Хенри Шарлъ — *Litolff*, *Henry Charles* — пианистъ и композитъ, основателъ на известното музикално издателство „Litolff“, род. 6 февр. 1818 въ Лондонъ, умр. 6 авг. 1891 въ Парижъ, ученикъ на Мошелесъ въ Лондонъ. 17-годишенъ юноша напуша Англия, и се преселва въ Франция, кждето отначало съ мѣнотии се прехранва, но следъ участието му въ Парижъ въ единъ концертъ, щастieto му се усмихва, създава си хубаво име, и следъ това предприема концертно пѣтуване и, презъ Белгия, се отзовава чакъ въ Варшава, дето го виждаме 1841—44 като капелмайсторъ. Подире се връща въ Холандия и Германия и се установява 1850 въ Брауншвайгъ, оженва се, втори пѣтъ, за дъщерята на музикалния издатель Майеръ, и основава издателство на свое име. 1860 предава предприятието на доведения си синъ Теодоръ, и се преселва въ Парижъ, влѣченъ отъ шумния животъ въ този градъ и склоностъ къмъ удоволствия. Творби: 5 концертъ-симфонии за пиано съ оркестъръ, единъ цигулковъ концертъ, едно клавиртрио, една оратория, три опери и нѣколко оперети. Освенъ това — множество малки брилантни кжсове за пиано, единъ трауренъ маршъ за Майербера, както и много пѣсни и др.

Литургия, гр. *λειτουργία* — се нарича въ източната православна църква обществено богослужение, при което се извършва таинство причастяване. „Л. на Св. Иона Златоуста“ изобразява цѣлия животъ на Исуса Христа: предсказванията на пророцитѣ за Него, явяването Му на земята, страданията, смъртъта, възкресението и възнесението на небото. Тя се раздѣля на 3 части: 1) „Проскомидия“, 2) „Литургия на оглашенитѣ“ и 3) „Литургия на върнитѣ“. Проскомидия е тази частъ отъ литургията, при която се приготвя веществото за таинство причастение. Литургия на оглашенитѣ е втората частъ на Л., и се нарича така, защото на нея могатъ да присъствуватъ — освенъ върни, но и оглашени и кащици се. Тя се започва съ възгласа на свещеника: „Благослове-